

En tydlig, rättssäker och effektiv tillsyn

Thomas Pålsson och Jonas Jarefors
Finansdepartementet
Avdelningen för offentlig förvaltning
Enheten för statlig förvaltning

Enheten för statlig förvaltning, Finansdepartementet

- Allmänna frågor om statsförvaltningen
- Styrning, ledning och organisering av statlig verksamhet
- Statens regionala förvaltning
- Övergripande frågor om IT inom statlig förvaltning

Förvaltningspolitisk mål

”En innovativ och samverkande statsförvaltning som är rättssäker och effektiv, har väl utvecklad kvalitet, service och tillgänglighet och som därigenom bidrar till Sveriges utveckling och ett effektivt EU-arbete”

2010 års förvaltningspolitiska proposition
(prop. 2009/10:175)

Tillsyn är viktigt

- Genom tillsyn kan vi vara säkra på att det riksdag och regering har beslutat verkligen får genomslag
- Medborgare och företag ska ha högt förtroende för tillsynen

Riksrevisionens kritik mot tillsyn

- **För lite tillsyn**
- **För olika tillsyn**
- **Brister följs inte upp**
- **Inga påföljder**
- **Otydliga förutsättningar på grund av oklar normering**

Skrivelsens utgångspunkter

- Skrivelse beslutad 17 december 2009, riksdagsbehandlad mars 2010
- Tillsynsutredningen och delar av Ansvarskommittén
- Generella bedömningar
- Utgångspunkt för det fortsatta arbetet med att förstärka tillsynen
- Mer enhetliga regler, men anpassade efter förutsättningar inom respektive område

Skilda förutsättningar

- EU-rätt och internationella konventioner
- Antalet objekt
- Vilka de objektsansvariga är
- Risker för liv och hälsa
- Regelverkens utformning
- m.m.

Skrivelsens innehåll

- Begrepp
- Finansiering
- Samordning
- Kommunernas roll
- Ingripanden
- Andra regler, t.ex. befogenheter

Begrepp

- Begreppet tillsyn bör främst användas för verksamhet som avser
 - självständig granskning
 - för att kontrollera om tillsynsobjekt uppfyller krav som följer av lagar och andra bindande föreskrifter och
 - vid behov kan leda till beslut om åtgärder som syftar till att åstadkomma rättelse av den objektsansvarige.

Finansiering

- Tillsynsavgifter i normalfallet, men t.ex. inte mot skattefinansierad verksamhet
- Avgifter bör motsvara full kostnadstäckning

Samordning

- Regler finns i förvaltningslagen och myndighetsförordningen
- Inom områden med flera tillsynsmyndigheter bör en av dem samordna

Kommuners tillsyn

- Fortsatt kommunalt ansvar för viss tillsyn
- Tydligare statlig styrning för att garantera likvärdighet och rättssäkerhet
- Kommuner beslutar avgifter, men staten följer upp. Skillnader bör minska

Övrigt

- Proportionerliga sanktioner, en hel skala
- Myndigheten bör ha tillträdesrätt och rätt till biträde av polis
- Egenkontroll

Genomförda förändringar i tillsyn

Nya myndigheter:

- Transportsstyrelsen
- Strålsäkerhetsmyndigheten
- Diskrimineringsombudsmannen
- Skolinspektionen
- Inspektionen för socialförsäkringen
- m.fl.

Flyttat ansvar:

- Tillsynen över socialtjänsten
- Djurskyddskontrollen

Tillsyn på nya områden:
penningtvätt m.m.

Tjänstedirektivet
kräver samverkan

Pågående förändringar i tillsyn

- Tydligare fördelning av ansvar för tillsyn: plan- och bygg, kemikalier
- Stärkt EU-tillsyn av finansiella institut

Exempel på pågående utredningar:

- Sanktioner inom arbetsmiljöområdet
- Revisionen av livsmedelskedjans kontrollmynd.
- Gårdsförsäljning av alkoholdrycker